

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15011336	CEIP Alfonso D. Rodríguez Castelao	Ordes	2022/2023

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Ciencias Sociais	1º Pri.	2	70

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	14
4.2. Materiais e recursos didácticos	15
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	15
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	16
6. Medidas de atención á diversidade	17
7.1. Concreción dos elementos transversais	18
7.2. Actividades complementarias	18
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	18
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	19
9. Outros apartados	19

1. Introducción

Esta programación didáctica está pensada para ser levada a cabo ao longo do curso escolar 2022/2023 dende a área de Ciencias Sociais en 1º de educación primaria no CEIP ADR Castelao, un centro público de educación infantil e primaria, situado nunha zona de interior da provincia de A Coruña. O centro ao que nos estamos a referir é un dos dous colexios de educación infantil e primaria (CEIP) que existen no núcleo de Ordes.

O alumnado matriculado no centro procede do núcleo urbano, das zonas rurais do concello, así como do municipio colindante. O galego é a lingua predominante na que foron socializados os nenos e nenas e a que usan con maior asiduidade na súa vida cotiá.

O alumnado para o cal se elaborou dita programación confórmano 25 alumnos/as de 1ªA e outros 25 de 1ªB. O alumnado deste curso conta con idades comprendidas entre os 5 e 7 anos, momento este no que se producen importantes cambios a nivel cognitivo, motriz, afectivo e social, que deberán ser tidos en conta no deseño e desenvolvemento da práctica docente.

Como en calquera grupo humano, existe unha gran variedade de situación persoais, familiares, socioculturais, económicas, variedade de intereses, ritmos, estilos de aprendizaxe ou capacidades, que fan del unha realidade heteroxénea.

Ao longo do curso e seguindo 6 unidades didácticas, traballaranse de forma interdisciplinar e aplicados en contextos reais os catro bloques de contidos que forman a materia, o bloque número 1, "Ciencia e tecnoloxía"; o bloque número 2, "O mundo e o desenvolvemento sostible"; o bloque número 3, "Vivir en sociedade"; e o bloque número 4, "Leccións do pasado".

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura, responsable e eficiente, para buscar información, comunicarse e traballar de maneira individual, en equipo e en rede.	2-3		4	1-2-3-4-5	4			4
OBX2 - Expor e dar resposta a cuestións científicas sinxelas, utilizando diferentes técnicas, instrumentos e modelos propios do pensamento científico, para interpretar e explicar feitos e fenómenos que ocorren no medio natural, social e cultural.	1-2-3		2-3-4	1-2	4	4		
OBX3 - Identificar as características dos diferentes elementos ou sistemas do medio natural, social e cultural, analizando a súa organización e propiedades e establecendo relacións entre estes, para recoñecer o valor do patrimonio cultural, conservalo, melloralo e emprender accións para o seu uso responsable.	1		1-2-4-5	1		4	1	1-2

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX4 - Identificar as causas e consecuencias da intervención humana na contorna, desde os puntos de vista social, económico, cultural, tecnolóxico e ambiental, para mellorar a capacidade de afrontar problemas, buscar solucións e actuar de maneira individual e cooperativa na súa resolución, e para poñer en práctica estilos de vida sustentables e consecuentes co respecto, o coidado e a protección das persoas e do planeta.	1-5		2-5		4	1-3-4	1-3	
OBX5 - Observar, comprender e interpretar continuidades e cambios do medio natural, social e cultural, analizando relacións de causalidade, simultaneidade e sucesión, para explicar e valorar as relacións entre diferentes elementos e acontecementos.	1-3		4		4	1-3	2	1
OBX6 - Recoñecer e valorar a diversidade e a igualdade de xénero, mostrando empatía e respecto por outras culturas e reflexionando sobre cuestións éticas, para contribuír ao benestar individual e colectivo dunha sociedade en continua transformación e ao logro dos valores de integración europea.		3			1-2-3	1-2-3		1
OBX7 - Participar na contorna e na vida social de forma eficaz e construtiva desde o respecto aos valores democráticos, os dereitos humanos e da infancia e os principios e valores da Constitución española e a Unión Europea, valorando a función do Estado e as súas institucións no mantemento da paz e seguridade integral cidadá, para xerar interaccións respectuosas e equitativas e promover a resolución pacífica e dialogada dos conflitos.	5				1	1-2-3		1

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Convivo con moitas persoas	Nesta primeira unidade o alumnado traballará a importancia de comprender as distintas familias e as relacións que se dan en diferentes contornas; valorando a importancia da convivencia, a amizade e a diversidade.	20	13	X		
2	Vivimos nunha casa	Coñecerán os distintos tipos de casas, valorarán a importancia de ter un fogar e de colaborar nas tarefas domésticas e poderán comparar a súa casa e a súa forma de vivir coas doutras culturas. Ademais, poderán reflexionar sobre a súa propia casa e todo o que fan nela, e expresar as sensacións e as emocións que	20	13	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
2	Vivimos nunha casa	experimentan nesta contorna.	20	13	X		
3	Que hai onde vivo?	O alumnado iniciárase nas aprendizaxes sobre os elementos que se atopan na rúa e a súa utilidade, sobre os comercios e os produtos que se venden, para valorar a importancia das normas de comportamento nos distintos espazos do barrio e a necesidade de respectar os sinais de tráfico para gozar da rúa con seguridade.	15	11		X	
4	Que vexo arredor de min?	Nesta unidade reflíctense distintos fenómenos relacionados co tempo atmosférico e as estacións. Os nenos e as nenas expresarán os seus gustos sobre a paisaxe e xustificaranos, e ademais farán suxestións para gozar da natureza e para conservala.	15	11		X	
5	Gústame viaxar!	Nesta unidade o alumnado coñecerá os medios de transporte e o uso de diferentes criterios para clasificalos, o que lles permitirá interpretar a información e valorar a importancia dos sinais de seguridade viaria para peóns e usuarios de transportes.	15	11			X
6	O paso do tempo	O alumnado traballará sobre os cambios que experimentan as nenas e os nenos durante a infancia e as cousas que son capaces de facer en cada etapa; reflexionando sobre o paso do tempo e a análise das emocións que experimentan ao lembrar a súa biografía persoal e familiar. O uso de conceptos básicos de medida e sucesión permitiralles comprender os cambios que se producen nos elementos da contorna e valorar o patrimonio cultural.	15	11			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Convivo con moitas persoas	13

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Recoñecer conexións sinxelas e directas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural por medio da observación, a manipulación e a experimentación.	Identifica conexións entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.	PE	20
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura e de acordo coas necesidades do contexto educativo.	Usa de forma segura dispositivos e recursos dixitais.	TI	80
CA1.5 - Establecer acordos de forma dialóxica e democrática como parte de grupos próximos á súa contorna, identificando as responsabilidades individuais e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Establece acordos dende o respecto.		
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través da indagación, utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Identifica as características e as propiedades básicas dos elementos do medio natural, social e cultural.		
CA3.3 - Mostrar actitudes que fomenten a igualdade de xénero e as condutas non sexistas recoñecendo modelos positivos na contorna próxima.	Amosa actitudes con respecto á igualdade.		
CA3.4 - Identificar institucións próximas, sinalando e valorando as funcións que realizan en prol dunha boa convivencia.	Valora as funcións de institucións próximas.		
CA4.3 - Coñecer persoas e grupos sociais relevantes da historia, así como formas de vida do pasado, incorporando a perspectiva de xénero.	Recoñece grupos sociais relevantes.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Ocupación e traballo. Identificación das principais actividades profesionais e laborais de mulleres e homes na contorna. - Dispositivos e recursos da contorna dixital de aprendizaxe de acordo coas necesidades do contexto educativo. - Coñecemento da nosa contorna. Paisaxes naturais e paisaxes humanizadas, e os seus elementos. A acción humana sobre o medio e as súas consecuencias. - Identidade e ámbitos de pertenza: familia, escola, aldea/vila/barrio e cidade, Galicia. Festas tradicionais galegas e gastronomía popular. - A escola: organización escolar, os membros e os seus roles, espazos físicos e recursos. - Os deberes e dereitos das persoas. A asemblea de clase como momento para a reflexión, o diálogo, a escoita activa e a resolución pacífica de conflitos. - Igualdade de xénero e conduta non sexista. - A vida en colectividade. A familia. Diversidade familiar. Compromisos, corresponsabilidade, participación e normas na contorna familiar, veciñal e escolar. Prevención, xestión e resolución dialogada de conflitos. - Ocupación e traballo. Identificación das principais actividades profesionais e laborais de mulleres e homes na contorna. - Recursos e medios analóxicos e dixitais. As fontes orais e a memoria colectiva. A historia local e a biografía familiar, mulleres e homes como suxeitos da historia.

UD	Título da UD	Duración
2	Vivimos nunha casa	13

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura e de acordo coas necesidades do contexto educativo.	Usa de forma segura dispositivos e recursos dixitais.	TI	100
CA1.2 - Mostrar curiosidade por obxectos, feitos e fenómenos próximos, formulando preguntas e realizando predicións.	Fai preguntas e predicións sinxelas.		
CA1.5 - Establecer acordos de forma dialóxica e democrática como parte de grupos próximos á súa contorna, identificando as responsabilidades individuais e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Establece acordos dende o respecto.		
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través da indagación, utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Identifica as características e as propiedades básicas dos elementos do medio natural, social e cultural.		
CA2.2 - Recoñecer conexións sinxelas e directas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural por medio da observación, a manipulación e a experimentación.	Identifica conexións entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA3.1 - Mostrar curiosidade por obxectos, feitos e fenómenos próximos, formulando preguntas e realizando predicións.	Fai preguntas e predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos.		
CA3.2 - Recoller información sobre manifestacións culturais da propia contorna, mostrando respecto a outras persoas, valorando a súa diversidade e riqueza, e apreciándoa como fonte de aprendizaxe.	Establece conexións simples entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA4.1 - Mostrar actitudes de respecto ante o patrimonio natural e cultural, recoñecéndoo como un ben común.	Recoñece e respectar o patrimonio natural e cultural como un ben común.		
CA4.2 - Ordenar temporalmente feitos da contorna social e cultural próxima, empregando nocións básicas de medida e sucesión.	Usa nocións básicas de medida para ordenar feitos.		
CA4.3 - Coñecer persoas e grupos sociais relevantes da historia, así como formas de vida do pasado, incorporando a perspectiva de xénero.	Recoñece grupos sociais relevantes e formas de vida do pasado.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Dispositivos e recursos da contorna dixital de aprendizaxe de acordo coas necesidades do contexto educativo. - Estilos de vida sustentable. O uso da auga, a mobilidade sustentable e a xestión dos residuos. - Identidade e ámbitos de pertenza: familia, escola, aldea/vila/barrio e cidade, Galicia. Festas tradicionais galegas e

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - gastronomía popular. - Os deberes e dereitos das persoas. A asemblea de clase como momento para a reflexión, o diálogo, a escoita activa e a resolución pacífica de conflitos. - Igualdade de xénero e conduta non sexista. - A vida en colectividade. A familia. Diversidade familiar. Compromisos, corresponsabilidade, participación e normas na contorna familiar, veciñal e escolar. Prevención, xestión e resolución dialogada de conflitos. - Ocupación e traballo. Identificación das principais actividades profesionais e laborais de mulleres e homes na contorna. - As expresións e producións artísticas da contorna próxima.

UD	Título da UD	Duración
3	Que hai onde vivo?	11

Critérios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura e de acordo coas necesidades do contexto educativo.	Usa de forma segura dispositivos e recursos dixitais.	TI	100
CA1.2 - Mostrar curiosidade por obxectos, feitos e fenómenos próximos, formulando preguntas e realizando predicións.	Fai preguntas e predicións sinxelas.		
CA1.3 - Buscar información sinxela de diferentes fontes seguras e fiables de forma guiada, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	Busca en fontes seguras información sinxela.		
CA1.5 - Establecer acordos de forma dialóxica e democrática como parte de grupos próximos á súa contorna, identificando as responsabilidades individuais e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Establece acordos dende o respecto.		
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través da indagación, utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Identifica as características e as propiedades básicas dos elementos do medio natural, social e cultural.		
CA2.2 - Recoñecer conexións sinxelas e directas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural por medio da observación, a manipulación e a experimentación.	Identifica conexións entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA3.1 - Mostrar curiosidade por obxectos, feitos e fenómenos próximos, formulando preguntas e realizando predicións.	Fai preguntas e predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos.		
CA3.2 - Recoller información sobre manifestacións culturais da propia contorna, mostrando respecto a outras persoas, valorando a súa diversidade e riqueza, e apreciándoa como fonte de aprendizaxe.	Establece conexións simples entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Identificar institucións próximas, sinalando e valorando as funcións que realizan en prol dunha boa convivencia.	Valora as funcións de institucións próximas.		
CA3.5 - Coñecer e interiorizar normas básicas para a convivencia no uso de espazos públicos, especialmente como peóns ou como usuarios dos medios de locomoción, tomando conciencia da importancia da mobilidade segura, saudable e sustentable tanto para as persoas como para o planeta.	Coñece e respecta normas básicas para a convivencia no uso de espazos públicos.		
CA4.1 - Mostrar actitudes de respecto ante o patrimonio natural e cultural, recoñecéndoo como un ben común.	Recoñece e respecta o patrimonio natural e cultural como un ben común.		
CA4.2 - Ordenar temporalmente feitos da contorna social e cultural próxima, empregando nocións básicas de medida e sucesión.	Usa nocións básicas de medida para ordenar feitos.		
CA4.3 - Coñecer persoas e grupos sociais relevantes da historia, así como formas de vida do pasado, incorporando a perspectiva de xénero.	Recoñece grupos sociais relevantes e formas de vida do pasado.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Ocupación e traballo. Identificación das principais actividades profesionais e laborais de mulleres e homes na contorna. - Dispositivos e recursos da contorna dixital de aprendizaxe de acordo coas necesidades do contexto educativo. - Coñecemento da nosa contorna. Paisaxes naturais e paisaxes humanizadas, e os seus elementos. A acción humana sobre o medio e as súas consecuencias. - Identidade e ámbitos de pertenza: familia, escola, aldea/vila/barrio e cidade, Galicia. Festas tradicionais galegas e gastronomía popular. - Igualdade de xénero e conduta non sexista. - Seguridade viaria. Normas básicas nos desprazamentos como peóns e usuarios dos medios de transporte. - A vida en colectividade. A familia. Diversidade familiar. Compromisos, corresponsabilidade, participación e normas na contorna familiar, veciñal e escolar. Prevención, xestión e resolución dialogada de conflitos. - Ocupación e traballo. Identificación das principais actividades profesionais e laborais de mulleres e homes na contorna. - A percepción do tempo. Conceptos temporais básicos: antes, despois, durante, pasado, presente e futuro. - As expresións e producións artísticas da contorna próxima. - Recursos e medios analóxicos e dixitais. As fontes orais e a memoria colectiva. A historia local e a biografía familiar, mulleres e homes como suxeitos da historia.

UD	Título da UD	Duración
4	Que vexo arredor de min?	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura e de acordo coas necesidades do contexto educativo.	Usa de forma segura dispositivos e recursos dixitais.	TI	100
CA1.2 - Mostrar curiosidade por obxectos, feitos e fenómenos próximos, formulando preguntas e realizando predicións.	Fai preguntas e predicións sinxelas.		
CA1.3 - Buscar información sinxela de diferentes fontes seguras e fiables de forma guiada, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	Busca en fontes seguras información sinxela.		
CA1.4 - Participar en experimentos pautados ou guiados, cando a investigación o requira, utilizando diferentes técnicas sinxelas de indagación, empregando de forma segura instrumentos e rexistrando as observacións de forma clara.	Participa en experimentos sinxelos de forma guiada.		
CA1.5 - Establecer acordos de forma dialóxica e democrática como parte de grupos próximos á súa contorna, identificando as responsabilidades individuais e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Establece acordos dende o respecto.		
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través da indagación, utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Identifica as características e as propiedades básicas dos elementos do medio natural, social e cultural.		
CA2.2 - Recoñecer conexións sinxelas e directas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural por medio da observación, a manipulación e a experimentación.	Identifica conexións entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA3.1 - Mostrar curiosidade por obxectos, feitos e fenómenos próximos, formulando preguntas e realizando predicións.	Fai preguntas e predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos.		
CA3.2 - Recoller información sobre manifestacións culturais da propia contorna, mostrando respecto a outras persoas, valorando a súa diversidade e riqueza, e apreciándoa como fonte de aprendizaxe.	Establece conexións simples entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA4.1 - Mostrar actitudes de respecto ante o patrimonio natural e cultural, recoñecéndoo como un ben común.	Recoñece e respectar o patrimonio natural e cultural como un ben común.		
CA4.2 - Ordenar temporalmente feitos da contorna social e cultural próxima, empregando nocións básicas de medida e sucesión.	Usa nocións básicas de medida para ordenar feitos.		
CA4.3 - Coñecer persoas e grupos sociais relevantes da historia, así como formas de vida do pasado, incorporando a perspectiva de xénero.	Recoñece grupos sociais relevantes e formas de vida do pasado.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Procedementos de indagación adecuados ás necesidades da investigación (observación no tempo, identificación e clasificación, procura de patróns...).

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Instrumentos e dispositivos apropiados para realizar observacións e medicións de acordo coas necesidades das diferentes investigacións elementais sobre diversos aspectos da contorna social e da súa propia persoa, empregando persoais e modelos. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - A curiosidade e a iniciativa na realización das diferentes investigacións. - Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea. Estratexias de traballo individual e cooperativo. - Dispositivos e recursos da contorna dixital de aprendizaxe de acordo coas necesidades do contexto educativo. - A Terra, o Sol, a Lúa e as estrelas como compoñentes da súa contorna espacial máis próxima. - A vida na Terra. Fenómenos atmosféricos e a súa repercusión nos ciclos biolóxicos e na vida diaria. - Coñecemento da nosa contorna. Paisaxes naturais e paisaxes humanizadas, e os seus elementos. A acción humana sobre o medio e as súas consecuencias. - Identidade e ámbitos de pertenza: familia, escola, aldea/vila/barrio e cidade, Galicia. Festas tradicionais galegas e gastronomía popular. - Medida do tempo na vida cotiá e as súas equivalencias. Unidades temporais básicas (día, semana, mes, ano) situando acontecementos da historia persoal e identificando cambios que se producen ao longo do tempo. - A percepción do tempo. Conceptos temporais básicos: antes, despois, durante, pasado, presente e futuro. - As expresións e producións artísticas da contorna próxima.

UD	Título da UD	Duración
5	Gústame viaxar!	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura e de acordo coas necesidades do contexto educativo.	Usa de forma segura dispositivos e recursos dixitais.	TI	100
CA1.2 - Mostrar curiosidade por obxectos, feitos e fenómenos próximos, formulando preguntas e realizando predicións.	Fai preguntas e predicións sinxelas.		
CA1.3 - Buscar información sinxela de diferentes fontes seguras e fiables de forma guiada, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	Busca en fontes seguras información sinxela.		
CA1.5 - Establecer acordos de forma dialóxica e democrática como parte de grupos próximos á súa contorna, identificando as responsabilidades individuais e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Establece acordos dende o respecto.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través da indagación, utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Identifica as características e as propiedades básicas dos elementos do medio natural, social e cultural.		
CA2.2 - Recoñecer conexións sinxelas e directas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural por medio da observación, a manipulación e a experimentación.	Identifica conexións entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA2.3 - Mostrar estilos de vida sustentable e valorar a importancia do respecto, os coidados, a corresponsabilidade e a protección dos elementos e seres do planeta, identificando a relación da vida das persoas coas súas accións sobre os elementos e recursos do medio como o chan e a auga.	Da importancia ao respecto, os coidados, a corresponsabilidade e a protección dos seres do noso planeta.		
CA3.1 - Mostrar curiosidade por obxectos, feitos e fenómenos próximos, formulando preguntas e realizando predicións.	Fai preguntas e predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos.		
CA3.5 - Coñecer e interiorizar normas básicas para a convivencia no uso de espazos públicos, especialmente como peóns ou como usuarios dos medios de locomoción, tomando conciencia da importancia da mobilidade segura, saudable e sustentable tanto para as persoas como para o planeta.	Coñece e respectar normas básicas para a convivencia no uso de espazos públicos.		
CA4.1 - Mostrar actitudes de respecto ante o patrimonio natural e cultural, recoñecéndoo como un ben común.	Recoñece e respectar o patrimonio natural e cultural como un ben común.		
CA4.2 - Ordenar temporalmente feitos da contorna social e cultural próxima, empregando nocións básicas de medida e sucesión.	Usa nocións básicas de medida para ordenar feitos.		
CA4.3 - Coñecer persoas e grupos sociais relevantes da historia, así como formas de vida do pasado, incorporando a perspectiva de xénero.	Recoñece grupos sociais relevantes e formas de vida do pasado.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Instrumentos e dispositivos apropiados para realizar observacións e medicións de acordo coas necesidades das diferentes investigacións elementais sobre diversos aspectos da contorna social e da súa propia persoa, empregando persoais e modelos. - Dispositivos e recursos da contorna dixital de aprendizaxe de acordo coas necesidades do contexto educativo. - Retos sobre situacións cotiás. Funcións básicas do pensamento espacial e temporal para a interacción co medio e a resolución de situacións da vida cotiá. Itinerarios e traxectos, desprazamentos e viaxes. - Estilos de vida sustentable. O uso da auga, a mobilidade sustentable e a xestión dos residuos. - Seguridade viaria. Normas básicas nos desprazamentos como peóns e usuarios dos medios de transporte. - Medida do tempo na vida cotiá e as súas equivalencias. Unidades temporais básicas (día, semana, mes, ano) situando acontecementos da historia persoal e identificando cambios que se producen ao longo do tempo. - A percepción do tempo. Conceptos temporais básicos: antes, despois, durante, pasado, presente e futuro.

UD	Título da UD	Duración
6	O paso do tempo	11

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura e de acordo coas necesidades do contexto educativo.	Usa de forma segura dispositivos e recursos dixitais.		
CA1.2 - Mostrar curiosidade por obxectos, feitos e fenómenos próximos, formulando preguntas e realizando predicións.	Fai preguntas e predicións sinxelas.		
CA1.3 - Buscar información sinxela de diferentes fontes seguras e fiables de forma guiada, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	Busca en fontes seguras información sinxela.		
CA1.4 - Participar en experimentos pautados ou guiados, cando a investigación o requira, utilizando diferentes técnicas sinxelas de indagación, empregando de forma segura instrumentos e rexistrando as observacións de forma clara.	Participa en experimentos sinxelos de forma guiada.		
CA1.5 - Establecer acordos de forma dialóxica e democrática como parte de grupos próximos á súa contorna, identificando as responsabilidades individuais e empregando unha linguaxe inclusiva e non violenta.	Establece acordos dende o respecto.		
CA2.1 - Recoñecer as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través da indagación, utilizando as ferramentas e procesos adecuados de forma pautada.	Identifica as características e as propiedades básicas dos elementos do medio natural, social e cultural.	TI	100
CA2.3 - Mostrar estilos de vida sustentable e valorar a importancia do respecto, os coidados, a corresponsabilidade e a protección dos elementos e seres do planeta, identificando a relación da vida das persoas coas súas accións sobre os elementos e recursos do medio como o chan e a auga.	Da importancia ao respecto, os coidados, a corresponsabilidade e a protección dos seres do noso planeta.		
CA3.1 - Mostrar curiosidade por obxectos, feitos e fenómenos próximos, formulando preguntas e realizando predicións.	Fai preguntas e predicións sobre obxectos, feitos e fenómenos próximos.		
CA3.2 - Recoller información sobre manifestacións culturais da propia contorna, mostrando respecto a outras persoas, valorando a súa diversidade e riqueza, e apreciándoa como fonte de aprendizaxe.	Establece conexións simples entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA4.1 - Mostrar actitudes de respecto ante o patrimonio natural e cultural, recoñecéndoo como un ben común.	Establece conexións simples entre diferentes elementos da contorna natural, social e cultural.		
CA4.2 - Ordenar temporalmente feitos da contorna social e cultural próxima, empregando nocións básicas de medida e sucesión.	Usa nocións básicas de medida para ordenar feitos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Coñecer persoas e grupos sociais relevantes da historia, así como formas de vida do pasado, incorporando a perspectiva de xénero.	Recoñece grupos sociais relevantes e formas de vida do pasado.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procedementos de indagación adecuados ás necesidades da investigación (observación no tempo, identificación e clasificación, procura de patróns...). - Instrumentos e dispositivos apropiados para realizar observacións e medicións de acordo coas necesidades das diferentes investigacións elementais sobre diversos aspectos da contorna social e da súa propia persoa, empregando persoais e modelos. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - A curiosidade e a iniciativa na realización das diferentes investigacións. - Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea. Estratexias de traballo individual e cooperativo. - Dispositivos e recursos da contorna dixital de aprendizaxe de acordo coas necesidades do contexto educativo. - Retos sobre situacións cotiás. Funcións básicas do pensamento espacial e temporal para a interacción co medio e a resolución de situacións da vida cotiá. Itinerarios e traxectos, desprazamentos e viaxes. - Identidade e ámbitos de pertenza: familia, escola, aldea/vila/barrio e cidade, Galicia. Festas tradicionais galegas e gastronomía popular. - Medida do tempo na vida cotiá e as súas equivalencias. Unidades temporais básicas (día, semana, mes, ano) situando acontecementos da historia persoal e identificando cambios que se producen ao longo do tempo. - A percepción do tempo. Conceptos temporais básicos: antes, despois, durante, pasado, presente e futuro. - Recursos e medios analóxicos e dixitais. As fontes orais e a memoria colectiva. A historia local e a biografía familiar, mulleres e homes como suxeitos da historia.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Partirase do desenvolvemento cognitivo, evolutivo e emocional do alumnado, dos diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, da concreción do seu pensamento, dos seus coñecementos previos, e dos seus intereses; buscando favorecer a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo. Así mesmo, potenciarase un enfoque globalizador, activo, inclusivo, dinámico, interdisciplinario e por competencias; que teña en conta a transversalidade da aprendizaxe.

Para seguir este enfoque metodolóxico:

- Favorecerase o traballo cooperativo para a resolución conxunta de tarefas, proxectos ou investigacións; fomentando hábitos de traballo en equipo, colaboración e a resolución pacífica de conflitos.
- Utilizaranse contextos cotiás, familiares e habituais para que o alumnado relacione o interese e a utilidade do que aprende co día a día.
- Realizaranse proxectos significativos e de actualidade que partan dos coñecementos previos do alumnado e do seu contorno próximo, empregando as tecnoloxías e cun enfoque transversal.
- Buscaranse propostas significativas e estratexias que activen ao alumnado, que promovan a motivación, a necesidade de coñecer, de buscar información, de investigar, de resolver problemas, de aprender.
- Fomentarase a curiosidade, a creatividade, a iniciativa, a autonomía, o interese, o respecto por si mesmo/a e polos demais, o espírito de iniciativa, a tenacidade, a confianza en si mesmo/a, o pensamento crítico, a flexibilidade intelectual, o rigor metodolóxico.
- Utilizaranse variedade de fontes de información, técnicas, materiais e recursos ; aproveitando os propios da contorna, non soamente físicos, senón tamén humanos .

A metodoloxía será activa, manipulativa e contextualizada, achegando ó alumnado ao descubrimento activo. Os métodos didácticos que se empreguen serán variados, buscando en todo momento a adecuación ao alumnado e ao contexto, así como a aprendizaxe significativa. Para iso, traballaremos con diferentes técnicas de traballo cooperativo como lapis ao centro, folla xiratoria, ou parada de tres minutos; coa Resposta Física Total para recordar conceptos; con xogos de rol e dramatizacións; e prestaráselle especial atención á gamificación para promover unha aprendizaxe lúdica na aula, empregando tanto recursos tecnolóxicos coma xogos tradicionais e manipulativos.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Recursos persoais
Recursos materiais
Recursos tecnolóxicos e dixitais
Recursos espaciais

RECURSOS PERSOAIS: Formado por todos os profesionais do centro educativo, como son o profesorado titor, persoal especialista en AL e PT, departamento de orientación, mestres especialistas, etc. Ademais, hai que destacar os recursos persoais externos nos cales nos podemos apoiar, como son as familias, o E.O.E. e todas aquelas organizacións institucionais que nos axuden na nosa labor como docentes.

RECURSOS MATERIAIS: Son a base para a aprendizaxe vivencial, a realización de proxectos e o traballo a través do método científico. Entre os materiais pódense destacar: material funxible (cadernos, lapis, folios, cartolinas...), material manipulativo (xogos, plastilina, recursos naturais, recursos reais como mapas ou folletos turísticos, etc.), poleas, balanzas, maquetas, dicionarios, láminas de apoio visual, libros de consulta,...

RECURSOS TECNOLÓXICOS E DIXITAIS: ordenadores, pizarras dixitais, proxectores, libros virtuais, enciclopedias online, vídeos educativos, cancións, xogos, libros dixitais, actividades con realidade aumentada, kahoot, plickers ou Quizziz para realizar actividades de repaso e avaliación, entre outros.

RECURSOS ESPACIAIS: a propia aula ordinaria, a biblioteca do centro, a aula de informática, o patio de recreo, o ximnasio ou o comedor, así como os diversos espazos da contorna.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial levarase a cabo nas primeiras semanas do curso, cando se incorpore alumnado unha vez comezado o curso ou ao inicio de cada unidade didáctica. Esta avaliación levarase a cabo mediante:

-Revisión dos informes do ano anterior, onde se recollerá información dos informes da etapa de educación infantil en canto o desenvolvemento de cada alumno. Reunións co Departamento de Orientación.

-Recollerase información nas entrevistas iniciais coas familias para coñecer datos relevantes sobre o alumnado en canto a súa personalidade, nivel de autonomía, situación familiar, ...

- Avaliación das competencias e contidos a través de actividades como:

- Barullo de ideas sobre a familia ou a amizade.
- Lectura de libros sobre emocións, relacións persoais, respecto, etc. e posterior debate.
- Comprensión lectora de imaxes para identificar e describir o colexio, a súa casa ou as súas paisaxes próximas.
- Calendario de aula para traballar días da semana, meses, estacións e o tempo atmosférico.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	20	20	15	15	15	15	100
Proba escrita	20	0	0	0	0	0	4
Táboa de indicadores	80	100	100	100	100	100	96

Criterios de cualificación:

Os instrumentos de avaliación marcados nesta programación son as táboas de indicadores.

As táboas de indicadores serán rúbricas, listas de cotexo, escalas de observación, diario de aula, entre outros. Estas táboas de indicadores terán a porcentaxe marcada para cada criterio de avaliación en cada unidade. A través destas táboas avaliaranse os criterios de avaliación que se indican, así como o respecto polos compañeiros, a capacidade de seguir uns pasos ou unhas instrucións e o grao de responsabilidade na execución dos proxectos, ademais do traballo na clase.

Poderanse avaliar tamén tarefas e fichas, o traballo no caderno, e probas obxectivas.

Para obter a cualificación de cada unha das unidades didácticas empregaranse os procedementos de avaliación anteriormente citados.

Para o cálculo da nota de cada avaliación terase en conta a seguinte fórmula:

$$\text{NOTA PRIMEIRA AVALIACIÓN} = (\text{NOTA UD1} + \text{NOTA UD2}) / 2$$

$$\text{NOTA SEGUNDA AVALIACIÓN} = (\text{NOTA UD3} + \text{NOTA UD4}) / 2$$

$$\text{NOTA TERCEIRA AVALIACIÓN} = (\text{NOTA UD5} + \text{NOTA UD6}) / 2$$

Para o cálculo da nota de cada unidade, utilizaranse os seguintes criterios de cualificación:

- Velocidade e comprensión lectora (10%)
- Expresión oral e escrita (20%)
- Participación activa en proxectos e obradoiros realizados (10%)
- Interese e esforzo pola aprendizaxe, actitude colaboradora e coidado do material (10%)
- Traballo de aula (30%)
- Probas de avaliación (20%)

No caso de non realizarse probas de avaliación, o 20% correspondente ás mesmas engadirase ao 30% de traballo de aula, pasando a ser o total deste un 50%.

A cualificación da avaliación final da materia calcularase aplicando a seguinte fórmula:

$$\text{NOTA AVALIACIÓN FINAL} = \text{Nota 1ª avaliación} \times 0.35 + \text{nota 2ª avaliación} \times 0.35 + \text{nota 3ª avaliación} \times 0.3$$

O resultado dos cálculos redondearase cara a unidade seguinte, sempre e cando o número das décimas sexa cinco ou

maior que cinco.

Criterios de recuperación:

Aquel alumnado que obteña unha valoración negativa nunha unidade ou nun trimestre terá a opción de recuperar cando os contidos traballados e criterios de avaliación asociados estean presentes noutra unidade didáctica. Se estes contidos e respectivos criterios non se repiten, buscarase ao longo do curso agunha actividade que o traballe para permitir ao alumnado recuperarlo.

6. Medidas de atención á diversidade

Nesta programación didáctica, atendendo aos principios de normalización e inclusión, e para atender a toda a diversidade e aos diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe presentes nas aulas de 1º de Educación Primaria, usaranse as medidas ordinarias de atención á diversidade establecidas no Artigo 8 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro. De entre estas medidas ordinarias, podemos destacar:

- Adecuación da organización e xestión da aula ás características do alumnado.
- Adecuación da programación didáctica ao contorno e ao alumnado
- Uso de metodoloxías baseadas no traballo colaborativo e a aprendizaxe por proxectos.
- Adaptación dos tempos.
- Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria.
- Actividades tipo de reforzo e ampliación en todas as unidades didácticas.

De entre as medidas extraordinarias recollidas no Artigo 9 do mesmo documento:

- Unha alumna do curso formará parte do grupo da adquisición das linguas creado no centro e ó mesmo tempo recibirá atención fora da aula por parte do profesorado de PT.

Por outra banda, temos ó seguinte alumnado que recibe atención por parte do profesorado de PT e AL ademais de atención por parte do profesorado titor e profesorado de apoio:

- Dúas alumnas reciben atención fora da aula por parte do profesorado de PT.
- Cinco alumnos, dous nenos e tres nenas, que reciben atención por parte do profesorado de AL fora da aula.

Dentro da diversidade que conforman os 50 alumnos e alumnas de 1º, é importante destacar o seguinte alumnado NEAE:

- Un alumno TEA, polo que traballaremos seguindo o establecido no Protocolo de Tratamento Educativo do Alumnado con Trastorno do Espectro do Autismo (TEA).
- Un alumno TDAH, co cal se traballará apoiados no Protocolo de Consenso sobre TDAH na Infancia e na Adolescencia nos Ámbitos Educativo e Sanitario.

Para favorecer a aprendizaxe destes alumnos e alumnas de forma adecuada e contribuíndo ao seu pleno desenvolvemento, así como á adquisición dos contidos, obxectivos e competencias, ao longo do curso escolar traballarase de forma coordinada co Departamento de Orientación, seguindo o establecido no Plan de Acción Tutorial e no Plan Xeral de Atención á Diversidade.

Por último, destacar que, ao atopamos nun momento de transición entre a etapa de educación infantil e a etapa de educación primaria, deberase ter en conta esta situación á hora de adaptar o proceso de ensinanza aprendizaxe do alumnado.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - A comprensión da lectura, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital, o fomento da creatividade, do espírito científico e do emprendemento.	X	X	X	X	X	X
ET.2 - A igualdade entre mulleres e homes, a educación para a paz, a educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sustentable e a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual.	X	X	X		X	
ET.3 - A orientación educativa, a acción titorial e a educación emocional e en valores.	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Educación ambiental.			X	X	X	
ET.5 - Educación viaria.			X		X	

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición
Saídas culturais	Visitas a museos, exposicións, etc.
Saídas á contorna	Para coñecer paisaxes, comercios e institucións próximos.
Visitas	Obradoiros e charlas formativas.
Conmemoracións	Día Internacional contra a Violencia de Xénero, Día Internacional da Muller, Día Mundial da Bicicleta, etc.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Pártese dunha avaliación inicial adecuada.

Coherencia entre os diferentes elementos do currículo.
Secuenciación e temporalización axustada.
Uso de diferentes estratexias metodolóxicas.
Materiais e recursos variados e adecuados.
Mantemento do interese e motivación do alumnado.
Atención á diversidade da aula.
Presencia de diferentes tipos de actividades (reforzo, ampliación, etc.) e medidas de apoio.
Uso de diversos procedementos e instrumentos de avaliación.
Presencia de actividades complementarias e extraescolares.

Descrición:

O proceso de ensino e da práctica docente avaliarase a partir dos indicadores de logro especificados anteriormente a través de diferentes instrumentos de avaliación como: enquisas, listas de control, a memoria da materia ou as actas de avaliación, entre outros. Esta avaliación levarase a cabo mínimo ao final de cada trimestre, co obxectivo de solventar os problemas atopados e adaptar a práctica docente da mellor forma posible ás necesidades do alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

O seguimento da programación levarase a cabo a través da aplicación PROENS ao finalizar cada unidade didáctica, e, dunha forma máis específica, ao final de cada trimestre. Empregarase tamén o diario de clase para o seguimento da actividade lectiva.

Os resultados, conclusións e modificacións da programación quedarán reflectidas na memoria, que se realizará a final de curso e servirá como proposta de mellora para o próximo curso.

A revisión, avaliación e seguimento da programación atenderá á:

- Comprobación dunha correcta planificación e temporalización das unidades didácticas.
- O proceso de ensinanza/aprendizaxe: o modo de transmisión da información, as tarefas plantexadas, a atención ao alumnado NEAE, os resultados acadados polo alumnado, etc.
- Coordinación e análise entre o equipo docente que imparte a materia no mesmo nivel, formulando propostas de mellora e realizando os axustes necesarios sempre que sexa preciso.
- Seguimento trimestral dos resultados da avaliación do alumnado, para modificar, correxir ou mellorar aqueles aspectos que se consideren oportunos para mellorar os resultados académicos do alumnado.

9. Outros apartados